

ALBATROS

list učenika Pomorsko-tehničke škole Dubrovnik

Broj 19

Školska godina 2022. / 2023.

ISSN -1333-6878

S A D R Ž A J

Riječ ravnatelja.....	3
Erasmus + ...	4
RoboCup Junior Zagreb 2023 i naša Kralj(ica).....	9
Worldskills Croatia 2023.....	11
eTwinning projekt.....	14
Naš put kroz stoljeća teatra.....	16
Dubrovnik film festival, Izlet u Bari.....	18
Kraljica mora.....	19
Ekskurzija.....	20
Tragom Miha Pracata.....	22
Posjet Atlantskoj plovidbi, Learning is a journey	24
Posjet pročistaču vode.....	25
Learning rich history on a not-so-great day.....	26
Terenska nastava i izlet u Split.....	27
Posjet kotlovnici hotela Dubrovnik Palace, Natjecanje Crvenog križa	28
Predavanje, Misli na sebe – čitaj!.....	29
Olja Savičević Ivančević-Adio kauboju.....	30
Svi smo ponekad Mersault i Gregor Samsa.....	31
Posjet učeničkom dom, Volontiranje.....	32
Rezultati natjecanja.....	33
Školski sportski klub.....	34

Albatros – list učenika Pomorsko-tehničke škole Dubrovnik

Izdavač: Pomorsko-tehnička škola Dubrovnik

Za izdavača: Antonio Lučić, prof.

Priprema za tisak: Romina Tomaš, prof. i dipl. bibliotekar

Lektor i korektor: Ivana Jadrov, prof.

Tisak: HANZA MEDIA d.o.o.

ISSN-1333-6878

Riječ ravnatelja

Poštovani čitatelji,

svi vi do kojih će naš Albatros doletjeti i prenijeti jedan djelić atmosfere iz naših školskih klupa i naših školskih aktivnosti, uživajte u novom broju časopisa učenika Pomorsko-tehničke škole Dubrovnik.

Napokon smo zaboravili na pandemiju koronavirusa koja nas je pratila protekle dvije godine i u novu školsku godinu uplovili bezbrižno, bez straha od kontakta, zagrljaja, rukovanja. Nažalost, i dalje postoje neželjeni događaji koji odvraćaju pozornost s našeg prvenstvenog cilja, a to je obrazovanje učenika u zanimanju koje su odabrali. Na svim zaposlenicima odgovoran je zadatak da našim učenicima prenesemo svoja znanja i vještine, da im osiguramo zadovoljstvo i sigurnost tijekom boravka u školi i da im usadimo vrijednosti koje bi u svom dalnjem životu iskoristili na najbolji mogući način.

Vjerujemo u svakog našeg učenika i sigurni smo da ćemo se zajedno veseliti svim dalnjim uspjesima.

Veselimo se zato gledajući fotografije naših učenika sa ekskurzije, maturalne zabave i drugih različitih aktivnosti. Raduju nas uspjesi Erasmus+ i eTwinning projekata, volontiranje i stručni posjeti, suradnje i terenske nastave, ponosimo se rezultatima naših učenika na raznim natjecanjima, a posebno državnim nagradama naše Dalije Milić Kralj.

Mogli smo i imali materijala i za knjigu napisati...

Radili smo naporno, veselili smo se i zafrkavali, bilo je ponekad i loših dana, bilo je suza (bit će ih još tijekom lipnja), ali nismo imali nemilih događaja, nije bilo grubih riječi. Nastavnici ističu kako su ponosni na svoje učenike, hvale se svakim njihovim dobrim djelom, a učenici su zadovoljni svojim nastavnicima, cijene ih i poštjuju.

Iz svega je vidljivo kako je u ovakvom kolektivu i s ovakvim učenicima najlakše biti ravnatelj škole i stoga bih se želio zahvaliti svim zaposlenicima, roditeljima učenika i našim učenicima.

Maturantima želimo uspjeh u završetku svog srednjoškolskog obrazovanja, dobre rezultate na ispitima državne mature i upise na željene fakultete, mirno more, dugu i sretnu plovidbu, a novim generacijama da barem budu jednako dobri i uspješni kao i dosadašnji učenici.

Vaš ravnatelj Antonio Lučić

Erasmus+

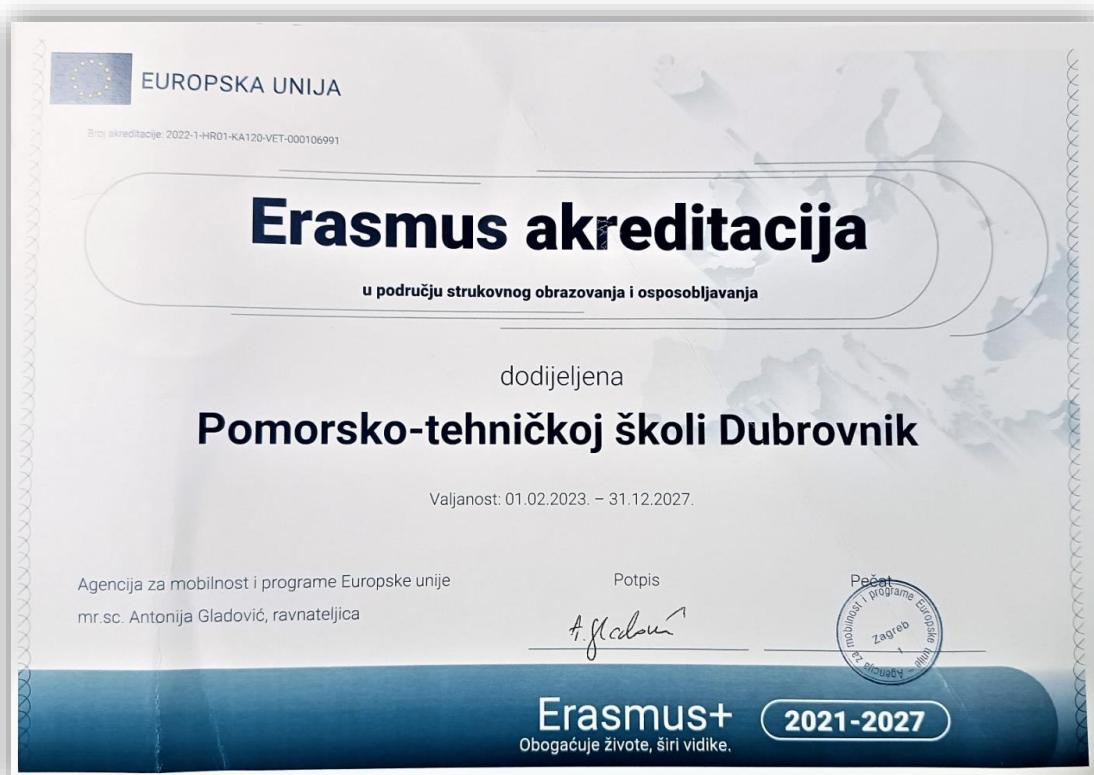
NOVI USPJEH NAŠE ŠKOLE – ERASMUS+ AKREDITACIJA

Agencija za mobilnost i programe Europske unije dodijelila je našoj školi Erasmus+ akreditaciju u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za razdoblje od 1. veljače 2023. do 31. prosinca 2027. Prema procjeni neovisnih ocjenjivača za kvalitetu projektne prijave i trogodišnjeg Erasmus+ plana ostvareno je 96 bodova čime je postignut najbolji rezultat na natječaju u listopadu 2022.

Akreditacija je postupak kojim se osigurava da organizacije koje žele dobiti finansijska sredstva u okviru aktivnosti programa Erasmus+ ispunjavaju niz kvalitativnih standarda ili preduvjeta koje je Europska komisija odredila za tu aktivnost.

Planiranje, izrada projektne dokumentacije i priprema prijavnog obrasca trajali su od lipnja do listopada 2022., a sudjelovali su članovi školskog projektnog tima.

Akreditacija je „članska iskaznica“ za Erasmus+ obitelj.

Erasmus+

Realizacijom akreditiranih projekata do kraja 2027. škola želi izgraditi kvalitetna partnerstva s različitim ustanovama u međunarodnom okruženju i tako omogućiti učenicima stručnu praksu koja podrazumijeva stjecanje novih znanja i vještina te povezivanje s tržištem rada. Jedan od ciljeva je i kontinuirano usavršavanje djelatnika koje za posljedicu ima kvalitetnije poučavanje.

Dodjelom akreditacije potvrđuje se da je prijavitelj izradio plan za provedbu visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u okviru razvoja svoje organizacije.

Akreditacija će nam omogućiti:

- ✓ kontinuiran i stabilan pristup bespovratnim sredstvima Europske unije u programu Erasmus+
- ✓ jednostavniji način prijave na natječaje za projekte mobilnosti
- ✓ realizaciju aktivnosti mobilnosti učenika i djelatnika
- ✓ internacionalizaciju ustanove
- ✓ fleksibilnost u provedbi projekata
- ✓ ostvarivanje dugoročnih ciljeva
- ✓ prilike za rast i istraživanje

Prvi akreditirani projekt provodit će se od 1. lipnja 2023. i trajat će 15 mjeseci. Planirana je realizacija različitih vrsta mobilnosti učenika i djelatnika škole.

Erasmus+ najveći je program Europske unije za obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport koji već 35 godina obogaćuje živote i širi vidike milijunima građana svih generacija. S proračunom od 28,4 milijarde eura za razdoblje od 2021. do 2027. Program je usmjeren na stvaranje jednakih mogućnosti za sve te održivi razvoj u skladu s očuvanjem okoliša i ukorak s digitalnim tehnologijama. Njime se podupiru projekti mobilnosti i suradnje s domaćim i stranim partnerima u svrhu boljeg obrazovanja i uključivijeg društva, osmišljavanja inovativnih rješenja za izazove današnjice te stjecanje vještina budućnosti.

Erasmus+ proslavio je svoj 35. rođendan u 2022., a naša škola 5 godina sudjelovanja u programu: od prvih edukacija i početničkih grešaka do uspješno realiziranih projekata i kvalitetnih aktivnosti. Prijava i dodjela akreditacije čini se kao logičan sljed u rastu i razvoju ustanove. Iza svega stoje brojni sati različitih edukacija, dani proučavanja dokumenata, nedostatak slobodnog vremena i ogromni entuzijazam pojedinaca bez kojih nema dobrih priča.

Neka nam je sretna peta godišnjica!

AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EU

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

Erasmus+

PROJEKT ŽUTI PATULJAK

U srpnju 2022. našoj školi odobren je Erasmus+ KA2 projekt u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Projekt Žuti patuljak provodi se sa Školskim centrom Ptuj iz Slovenije, a cilj je modernizirati nastavu elektrotehnike i strojarstva kreiranjem praktikuma na temu fotonaponskih sustava koji će se koristiti u nastavi. Praktikum zasnovan na modularnom principu omogućit će učenicima stjecanje specifičnih strukovnih vještina i osvijestiti potrebu za poboljšanjem energetske učinkovitosti i održivosti. Razmjenom dobre prakse nastavnici će dobiti mogućnost za profesionalni razvoj, a ustanove osigurati atraktivnije i kvalitetnije strukovno obrazovanje.

OSOBNA ISKAZNICA PROJEKTA

Korisnik:	Pomorsko-tehnička škola Dubrovnik
Naziv:	Žuti patuljak
Broj projekta:	2022-1-HR01-KA210-VET-000084244
Područje:	Erasmus+ KA2 Mala partnerstva u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
Partner:	Školski centar Ptuj, Slovenija
Proračun:	60.000,00 eura
Provedba:	1. listopada 2022. – 1. travnja 2024.

Projektne aktivnosti uključuju radne sastanke, aktivnosti podučavanja i učenja, radionice, posjete gospodarskim subjektima relevantnim za temu, pilotiranje praktikuma i ostale aktivnosti važne za ostvarivanje ciljeva projekta.

Uvodni sastanak

Od 16. do 18. studenoga 2022. projektni tim naše škole sastao se s timom Školskog centra Ptuj u Zadru. Partneri su dogovorili detaljan plan rada u skladu s ciljevima projekta i sve obveze škola u projektnim aktivnostima. Podijeljena su zaduženja, dogovoren su načini komunikacije i plan diseminacije projekta. Strukovni nastavnici razrađivali su početne ideje, planirali potrebne materijale i načine realizacije aktivnosti. U sklopu sastanka sudionici su posjetili

Erasmus+

Strukovnu školu Vice Vlatkovića u Zadru i Tehničku školu Šibenik gdje su se upoznali s primjerima i primjenom dobre prakse na temu fotonaponskih sustava.

Radni sastanak u Ptiju

Od 23. do 25. ožujka 2023. projektni timovi sastali su se u Ptuju.

Napravljen je osvrt na provedene projektne aktivnosti i plan dalnjeg rada. Strukovni nastavnici specificirali su potrebne materijale za uspješnu provedbu vježbi, a neke od njih i testirali prije konačne odluke.

posjetili dvije tvrtke relevantne za temu projekta – Bisol i Kronoterm. Tvrta Bisol aktivna je u solarnoj industriji od 2004., a bavi se proizvodnjom solarnih modula. Voditeljica proizvodnje provela je nastavnike kroz proizvodni pogon objašnjavajući sve etape izrade solarnih modula. Tvrta Kronoterm bavi se razvojem toplinskih pumpi od 1976., a s proizvodnjom su započeli 1990. U obilasku proizvodnog pogona nastavnici su se upoznali s inovativnim rješenjima koje tvrtka nudi korisnicima, načinima testiranja i kontrole kvalitete proizvoda.

Na kraju trodnevne aktivnosti nastavnici su sudjelovali na svečanom obilježavanju 40. godišnjice školovanja elektrotehničara u Ptuju.

Našim nastavnicima posebno je bilo zanimljivo razgledavanje radioničkih prostora i strukovnih kabinetova Školskog centra Ptuj u kojima se odvija praktična nastava elektrotehnike, strojarstva i računarstva. Najviše su se zadržali u razgledavanju male fotonaponske elektrane Centra.

U sklopu sastanka sudionici su

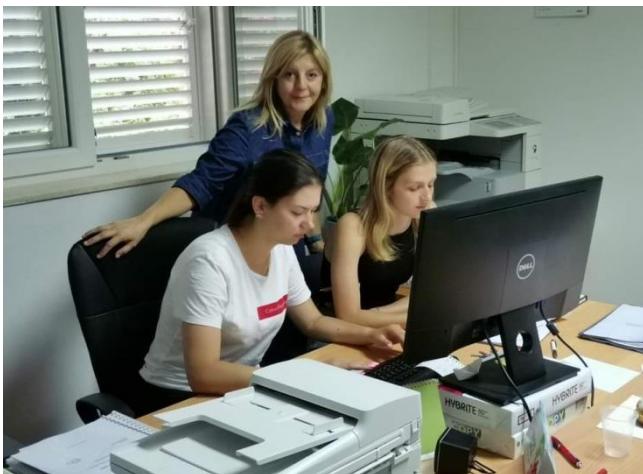
AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EU

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

Erasmus+

DOLAZNA MOBILNOST SLOVENSKIH UČENIKA

Od 3. do 18. lipnja 2022. bili smo domaćini dvotjedne mobilnosti 6 učenika i 2 nastavnika slovenskog Školskog centra Ptuj u sklopu Erasmus+ projekta u ključnoj aktivnosti 1. Učenici su praksu obavljali u hotelu More i hotelima Maestrali d.o.o., a posebno smo ponosni što su dvije učenice, ekonomski tehničarke, praksu obavljale u našoj školi. Dobili smo priliku aktivno uključiti naše administrativno osoblje u Erasmus+ program pa je naša pravnica i tajnica Marija Haičman bila mentorica slovenskim učenicama. U sklopu stručne prakse, osim administrativnih i pravnih poslova tajništva škole, učenicama je rad računovodstva pokazala računovotkinja Ana Butigan, a s radom učeničkog servisa upoznao ih je naš bivši učenik Marin Majić. Koliko je stručna praksa bila uspješna pokazuje činjenica da ćemo u lipnju 2023. ugostiti nove slovenske učenike i njihove nastavnike na dvotjednu mobilnost u sklopu Erasmus+ projekta.

PREDAVANJE NA STRUČNOM SKUPU RAVNATELJA UČENIČKIH DOMOVA

Školski projektni tim održao je predavanje na Stručnom skupu ravnatelja učeničkih domova Republike Hrvatske 25. studenoga 2022. Tema skupa bili su međunarodni projekti i njihova implementacija u rad učeničkih domova, a naši erasmusovci – ravnatelj Antonio Lučić, profesorice Dalija Milić Kralj i Silvija Popović – predstavili su našu uspješnicu, Erasmus+ projekt Kibernetička napredna tehnologija za čiju smo provedbu dobili oznaku dobre prakse. Ravnatelj se u uvodu osvrnuo na motivaciju djelatnika i uprave za provedbu projekta, profesorica Milić Kralj opisala je projektne aktivnosti i rezultate, a profesorica Popović govorila je o učinku projektnih aktivnosti na ustanovu i pojedince.

Projektni tim

AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EU

Sufinancirano sredstvima
programa Evropske unije
Erasmus+

RoboCup Junior Zagreb 2023. i naša Kralj(ica)

Naša draga profesorica Dalija Milić Kralj dobitnica je Nagrade Ivan Filipović koja se dodjeljuje za rad i rezultate u školstvu te znanstvenom i stručnom radu. Nagradu je profesorici dodijelilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Također, čestitamo joj na godišnjoj nagradi Hrvatskog robotičkog saveza za edukaciju u robotici i za izuzetan doprinos razvitu i unapređenju izvanškolskog i izvannastavnog odgoja i obrazovanja u području robotike i Državnoj nagradi tehničke kulture „Faust Vrančić“.

Na natjecanju **RoboCup Junior Zagreb 2023** robotičari naše škole ostvarili su odlične rezultate. Čestitamo im kao i njihovoj mentorici prof. Daliji Milić Kralj

Ovo su rezultati:

- **Kategorija CoSpace Advanced:** 2. mjesto ekipa Strač – Maroje Musladin i Mihael Pendo
- **Kategorija Rescue Simulation:** 2. mjesto: ekipa Marina Marenda – Jakov Perčin i Hrvoje Vuletić
- **Kategorija Rescue Simulation:** 3. mjesto: ekipa Gemelli 2 – Andrej Hrčan i Juraj Hrčan
- **Kategorija Rescue Simulation:** 3. mjesto: ekipa Sirnica ili Burek – Lovro Novaković i Leonardo Bušić
- **Kategorija Soccer Open:** 3. mjesto: ekipa Brašina Boys – Duje Handabaka i Danijel Kevo
- **Kategorija Soccer Open:** 3. mjesto: ekipa Jeminovi svjedoci – Karlo Jemin i Mihael Pendo
- **Kategorija Soccer lightweight:** 4. mjesto: ekipa Jug – Duje Handabaka, Danijel Kevo, Karlo Jemin i Orsat Kralj
- **Kategorija Rescue line:** 4. mjesto: ekipa ZTK Dubrovnik-Pomoska – Orsat Kralj, Pero Lise, Maroje Musladin i Leonardo Bušić
- **Kategorija Cospace Advance** 6. mjesto: ekipa ZTK Dbk- Pomorska2 -Lovro Novaković i Marko Butigan
- **Kategorija Cospace Advanced** 9. mjesto; ekipa Gemelli- Andrej i Juraj Hrčan.

Na europsko RoboCup Junior natjecanje koje se u lipnju održava u Varaždinu pozvano je sedam učenika naše škole. To su učenici: Duje Handabaka, Maroje Musladin, Mihael Pendo, Lovro Novaković, Hrvoje Vuletić, Danijel Kevo i Karlo Jemin. Na svjetsko natjecanje koje se u srpnju održava u Bordeauxu pozvan je učenik Jakov Perčin.

Osvrt na natjecanje RoboCup Croatia 2023

Natjecali smo se u Osnovnoj školi Mate Lovraka u koju je pristiglo puno mladih i djece sa svojim robotima. Također su bili prisutni sudci i mentori. Svi su bili uzbudjeni i sretni samim time što su došli na državno natjecanje u Zagreb. Prvog dana natjecalo se u kategorijama Line entry i Maze entry. Održane su utakmice kategorije Soccer light weight. Nakon ručka u školskoj kantini, nastavilo se natjecanje. Drugog dana natjecalo se u kategorijama: Line, Maze, Soccer entry, Soccer LW i Soccer open. Ručak u školskoj kantini ponovno je bio odličan! Po završetku natjecanja pomogli smo rastaviti staze za Line i Maze. Zatim su proglašeni pobjednici i dodijeljene medalje. Zahvalili smo osoblju, sudcima, mentorima i ravnateljici. Natjecanje je bilo zabavno, poučno i zanimljivo. U Dubrovnik smo se uputili u 7 ujutro, baš kad je počeo padati snijeg. Išli smo autocestom, stali smo u Macolu odmoriti se i pojesti pa smo nastavili naše putovanje kući. S autoceste smo sišli prije Svetog Roka da ne bi zaglavili u snijegu. Put je trajao četiri sata duže. Vozač je upalio grijanje i puštao pjesme cijelim putem. U Dubrovnik smo stigli u kasnim satima. Svidjelo mi se koliko puno ljudi sudjeluje na natjecanju te prijateljska i vesela atmosfera koja se osjećala.

Leonardo Bušić, 1.R

Početkom prosinca 2022. posjetili smo Osnovnu školu Župa dubrovačka, točnije 3.c razred učiteljice Luce Čučić kako bismo ih upoznali s onim čime se bavimo – robotikom.

Predstavljeni smo robota koji prati liniju i robota koji igra nogomet te objasnili sklop senzor i princip rada robota. Učenici su bili zainteresirani te su postavljali pitanja i odgovarali na naša pitanja. Sastavili su arenu za robota koji prati liniju i pokretali ga.

Također smo, jedne subote, na nastavi robotike, učenicima od 5. do 8. razreda Osnovne škole Lapad održali edukaciju. Pokazali smo im robota koji prati liniju i robota koji igra nogomet. Objasnili smo im načine kojima crtamo i printamo 3d komade. Održali smo radionicu programa Catia. Učenici su bili vrlo uspješni te pokazali simulacije u programu RoboPro gdje su mogli sami programirati. Zadali smo im zadatke koje su uspješno izvršili. Naši učenici, koji pohađaju fakultativnu nastavu robotike, pokazali su se kao odlični edukatori pa su osnovnoškolci bili presretni naučenim.

Duje Handabaka, 3.R

Posjetili smo Osnovnu školu Ivana Gundulića, 2. C razred nastavnice Antonije Volarević. Kroz jedan školski sat djeci smo pokazali kako izgledaju roboti te program koji se koristi za programiranje tih robota. Iznenadilo me koliko su djeca zapravo znala o robotima u toj dobi jer neki stariji znaju puno manje. Posjetili smo također Osnovnu školu Montovjerna te učenicima od 5. do 8. razreda predstavili robote s kojima radimo i odgovarajuće programe (C++, Payton). Zatim smo održali radionicu gdje smo ih učili kako programirati u programu RoboPro. Dosta ih je jako brzo „pohvatalo“ program. Radili smo simulacije semafora, vožnju robotskim kolicima; naprijed, nazad i sl. Edukatori su bili Nikola Radonić, Duje Handabaka i ja. Jako mi je draga što su djeca toliko zainteresirana za robotiku.

Maroje Musladin, 3.R

Worldskills Croatia 2023.

Od 10. do 12. svibnja 2023. naša škola bila je domaćin Državnog natjecanja učenika strukovnih škola – Worldskills Croatia 2023. u disciplini robotika. Najveće strukovno natjecanje u ovom dijelu Europe u organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih s više od 40 partnera i 28 škola domaćina, održalo se na Zagrebačkom velesajmu. Sudjelovalo je više od 400 članova organizacijskih i prosudbenih povjerenstava, a natjecalo se 405 najboljih učenika u 46 disciplina.

NATJECATELJSKA DISCIPLINA ROBOTIKA

Robotika je međusektorska disciplina i omogućava natjecanje učenicima koji se obrazuju u različitim zanimanjima iz sektora elektrotehnike i računalstva te sektora strojarstva, brodogradnje i metalurgije. Na natjecanju su sudjelovali timovi iz šest škola: Elektroindustrijske i obrtničke škole Rijeka, Pomorsko-tehničke škole Dubrovnik, Srednje škole Jelkovec, Strojarske tehničke škole Osijek, Tehničke škole Čakovec i Tehničke škole Daruvar.

Rad natjecatelja odvijao se u pet modula u kojima su demonstrirali svoja znanja i vještine u pripremi i prezentaciji izrađenih robota i popratne tehničke dokumentacije, izradi elektroničkih sklopova i 3D modela, programiranju i razradi algoritama, testiranju robota na zadanim poligonima te komunikacijske i organizacijske vještine. Svi timovi pokazali su

izvrsnost, a titulu najboljih osvojio je tim iz Srednje škole Jelkovec.

ORGANIZACIJA NATJECANJA

Zadaća domaćina natjecanja bila je osigurati potrebnu opremu i alate za uspješnu realizaciju natjecanja. U radu organizacijskog povjerenstva sudjelovali su: ravnatelj Antonio Lučić, tajnik Zajednice tehničke kulture Grada Dubrovnika i Dubrovačko-neretvanske županije Tomo Sjekavica, nastavnici elektrotehničke grupe predmeta Dino Čatović i Damir Dilberović i profesorica hrvatskoga jezika Silvija Popović. Uz njih veliki posao crtanja i printanja 3D modela napravili su profesori Dalija Milić Kralj i Vladislav Čučić te učenici 1. R i 3. R razreda – naši strojarski računalni tehničari.

ISPROBAJ SVOJU VJEŠTINU

Tijekom natjecanja brojni posjetitelji imali su priliku promatrati različite vještine i znanja hrvatskih srednjoškolaca, informirati se o strukovnim zanimanjima i školama. Na našoj disciplini posebnu pozornost privukle su testne vožnje robota, najčešće popraćene glasnim pljeskom. Posjetitelje je zanimalo i rad 3D printerja, a u izložbenom prostoru imali su priliku promotriti izrađene 3D modele, robote s različitim funkcijama i promidžbene materijale.

Svaka disciplina imala je kutak u kojem su posjetitelji mogli isprobati neku vještinu. U našem kutku isprobavao se rad s 3D olovkama, posebno atraktivan mlađim

posjetiteljima – učenicima osnovnih škola. Aktivnost smo realizirali u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Grada Dubrovnika i Dubrovačko-neretvanske županije.

REZULTATI NAŠIH UČENIKA NA WORLD SKILLS NATJECANJU

POMORSKA NAUTIKA

Karlo Jurić, učenik 4. Nb razreda, natjecao se u disciplini pomorska nautika i osvojio 4. mjesto. Njegova mentorica bila je nastavnica Hiliana Vallejo de Brunsko.

ROBOTIKA

Učenici Patrik Kralj, 4. E i Maroje Musladin, 3. R osvojili su 4. mjesto u disciplini robotika. Njihova mentorica bila je nastavnica Dalija Milić Kralj.

eTwinning projekt

Ove je godine naša škola sudjelovala u eTwinning projektu s pomorskom školom "Lycée Professionnel Maritime du Guilvinec" s namjenom upoznavanja i suradnje s kolegama iz Francuske kroz različite oblike učenja te rada na zajedničkom projektu.

Projekt se provodio u dva dijela. Prvi dio online, pri čemu su se učenici upoznali, postavljali pitanja i stvorili grupe (Hrvata - Francuza) za suradnju. Drugi dio provodio se uživo u našoj školi.

Na prvoj aktivnosti projekta pod nazivom "Safer together", učenici 1. i 3. razreda nautike proučavali su najpoznatije pomorske nesreće koje su uzrokovale materijalne i nematerijalne štete u pomorstvu. Komunikacija među učenicima kao i dogovor za odradu tema bio je na engleskom jeziku. Učenici su analizirali dotične situacije iz perspektive srednjoškolaca dviju europskih pomorskih škola, provjerili su odredbe međunarodnih pomorskih propisa kao što su SOLAS konvencija, STCW konvencija, MARPOL konvencija, ISM kodeks, pravila za izbjegavanje sudara na moru i opisali su, prema tim spoznajama, kako bi mogli sprječiti slične situacije u budućnosti. Učenici su napravili prezentacije i izložili rezultate drugim učenicima i nastavnicima.

Druga aktivnost projekta pod nazivom "Sailing from Guilvinec to Dubrovnik... how much do you know about it?" je izrada ozbiljne igre koliko znaš o nečemu? ("How do you self-assess in..." or "How much do you know about...") vezano uz nautičke predmete. Na ovoj aktivnosti sudjelovali su učenici 4. razreda iz Guilvineca i učenici 3. razreda iz Pomorsko-tehničke škole Dubrovnik.

Napravili su kartice i igrali igru. Osim što se poticala multikulturalnost, razvijao timski rad, aktivno učenje i kreativnost, učenici su poboljšali kompetencije o sigurnom korištenju digitalnih alata. Također su postigli kompetencije i vještine raspravljanja o važnim pomorskim temama te su predočili međunarodnu korelaciju naše struke.

Učenici su sudjelovali na vježbi aktiviranja splavi sa studentima Pomorskog odjela Sveučilišta u Dubrovniku.

Imali su priliku posjetiti Stari grad Dubrovnik, Pomorski muzej, Dom Marina Držića i sudjelovati u drugim kulturnim aktivnostima.

Nositelj projekta:

Prof. Hiliana V. de Brunsko - Pomorsko-tehnička škola Dubrovnik

Prof. Ajla Hadžić - Pomorsko-tehnička škola Dubrovnik

Nastavnici koji su sudjelovali u projektu:

Prof. Mariela Marković - Pomorsko-tehnička škola Dubrovnik

Prof. Eliana Šoletić - Pomorsko-tehnička škola Dubrovnik

Prof. Miro Boroje - Pomorsko-tehnička škola Dubrovnik

Bez sumnje, može se reći da današnji učenici, neovisno o dobi, vrlo rijetko ili uopće ne idu u kazalište. Razlog tome je, zapravo, dosta nepoznat. Kao da postoji neki generacijski kod, temeljen na predrasudama, usaćen u svih nas koji nas sprječava da uopće probamo to iskustvo.

Međutim, kada se odlazak u kazalište organizira u sklopu redovne nastavne aktivnosti, kao u našem slučaju, to je možda i najbolja prilika da dobijemo pravi temelj po kojem možemo konstruirati svoje mišljenje. Tako smo mi počeli posjećivati kazalište s našom profesoricom Hrvatskoga jezika, profesoricom Marković, ne uvijek oduševljeni ni sretni zbog dodatnih obaveza, ali sad, nakon nekoliko predstava u protekle dvije godine, možemo reći da smo vidjeli i ono što nam se sviđa i ono što nam se ne sviđa, vidjeli smo neke drame o kojima smo na nastavi razgovarali, usporedili smo ih s tekstom, iskusili smo magiju kazališta, vidjeli da nije tako strašno i vjerujemo da će se neki od nas teatru povremeno rado vraćati.

A kako je sve počelo, što smo naučili o drami kroz srednju školu?

U 5. st. pr. Kr. drame kakve poznajemo danas započele su razvoj u staroj Grčkoj. Prve drame bile su tragedije, a nastale su iz ditiramba, pjesama pjevanih tijekom proljetnih svečanosti održavanih u čast bogu Dionizu. Osnivačem tragedije smatra se Tespis, dok se najvećim tragičarima toga doba smatraju Eshil (napisao dramu „Okovani Prometej“), Sofoklo („Kralj Edip“ i „Antigona“) i Euripid („Medeja“ i „Elektra“). U tom vremenu Aristotel je napisao svoje djelo „Poetica“ u kojemu popisuje brojna pravila za pisanje dobrih tragedija. Na našem smo maturalnom putovanju u Grčku imali prilike posjetiti i osjetiti mjesta na kojima su se izvodile prve tragedije, u Ateni smo vidjeli kazalište u kojem je prvi put ikad izvedena Antigona.

Tijekom srednjeg vijeka dramske su predstave bile dio liturgije i najčešće su se prikazivali dramatizirani dijelovi Biblije. Tek tijekom 14. st. u drame se počinju uključivati svjetovne teme. Otprilike tada započinje razdoblje renesanse u kojemu je najvažniji predstavnik drame upravo Shakespeare. No, za vrijeme renesanse i mi smo imali sjajne dramske pisce, za našeg Marina Držića, po kojem dubrovačko kazalište nosi i ime, kažu da je bio Shakespeare prije samog Shakespearea. Za lektiru smo čitali njegovu komediju „Novelu od Stanca“, ali nažalost, nismo gledali nijedno njegovo djelo na pozornici njegova teatra. Međutim, prošle smo godine imali prilike pogledati Shakespeareovo djelo „San ljetne noći“. To je jedna od njegovih najpoznatijih drama, napisana kao kombinacija komedije i pastorale u tri čina. Prvi je put izvedena 1600. godine, a mi smo je u Dubrovniku gledali u izvedbi dramskog ansambla HNK-a iz Osijeka. Radnja drame odvija se u Ateni i njezinoj okolini, za vrijeme ljetnog solsticija kad se razne magične stvari događaju i kad je sve moguće. Zbog utjecaja božica i bogova, vila i vilenjaka te čarobnog bilja i čarolija likovi se zaljubljuju i odljubljuju gotovo u svakom novom prizoru, zbog čega nam se čini da se autor ruga ljubavi i svodi je na žudnju i gotovo životinjske nagone. Unatoč svemu tome, prava ljubav na kraju uvijek pobjeđuje. Ne postoji detaljna karakterizacija likova, likovi su okarakterizirani prema svom izgledu ili statusu. Likovi iz grčke mitologije govore nam o antičkom utjecaju koji je karakterističan za renesansno pisanje, ali može se prepoznati i parodija na starogrčke vrijednosti, poput hrabrosti, časti i morala. S druge strane nejasne granice između stvarnosti i zbilje bliži su baroknom utjecaju koji je također prisutan u brojnim Shakespeareovim djelima. I u ovoj drami, kao i u njegovu tragediji „Hamlet“, imamo „predstavu u predstavi“, postupak kojim voli dokazivati kako je „cijeli svijet pozornica.“ Drama

Naš put kroz stoljeća teatra

se stoljećima izvodi u kazalištima diljem svijeta zbog, ipak, određene jednostavnosti u scenografiji, ljubavne i zabavne atmosfere.

Od renesanse do modernizma čitali smo Gundulićevu pastoralu „Dubravku“, spominjali smo baroknu dramu „Život je san“ i francuskog komediografa Molièrea, kao i dubrovačke obrade njegovih komedija zvane *frančezarije*. Tijekom modernizma u 19. st. dolazi do bitnih promjena u pisanju drama. Postaju pretežito kvalitativne (suženi prostor, malo likova), građanske (opisuju građanski sloj društva) i psihološke (bitna je psihološka karakterizacija likova). Najbolji primjeri pisaca modernističkih drama su Čehov, naš Ivo Vojnović i H. Ibsen, koji je napisao dramu „Nora ili kuća lutaka“, dramu koju smo gledali u kazalištu u prvom polugodištu ove školske godine. Dramu je režirao Paolo Tišljarić i zajednički je projekt dubrovačkih i vinkovačkih glumaca. Predstava je uglavnom pratila fabulu Ibsenova teksta koji smo malo prije gledanja čitali za lektiru. Međutim, likovi su ipak donekle drugačiji i radnja je smještena u modernije vrijeme, što vidimo po tome što se koriste mobiteli umjesto pisama. Predstava započinje dolaskom Kristine Lind, Norine stare prijateljice te njihovim razgovorom o Norinom životu. Kroz dramu vidimo jedan bračni odnos koji se razvija od naizgled idealnog do propalog i to zato što u tom braku nikad prije nije bilo iskrenog razgovora, sve je bila samo gluma. Ovo se smatra jednom od drama koje prikazuju snažnu ženu koja se usudila zauzeti za sebe. Kada bismo usporedili originalnu i ovu Noru iz predstave, mogli bismo zaključiti da je ova malo više naivna i malo više zavodljiva. No, i dalje dijeli istu dobrotu i predanost svojoj obitelji te je bila i najvjernije prikazana. Njezin muž Torvald bio je isti karakter kao u originalnoj drami, ali se glumac mogao bolje potruditi da dočara njegove osjećaje i mišljenje. Lik doktora Ranka doživio je možda najveću promjenu. Umjesto da samo prizna svoju ljubav Nori, on ju u predstavi i poljubi, što je valjda u skladu sa suvremenim vremenom u koji je radnja smještena. Kristina i gospodin Krogstad su ostali vjerni originalnim likovima. Najveća razlika u predstavi, u odnosu na tekst, njezin je kraj. Originalno Nora samo odlazi od obitelji i ostavlja Torvalda i djecu. Čitatelju ostaje pitanje što će raditi, gdje će ići i hoće li im se ikada vratiti. U predstavi Nora odlazi, ali je Torvald u tom trenutku upuca u leđa te ona umire. Nije mi se svidjela ova promjena, bilo mi je draže kada smo mogli razmišljati o mogućim dalnjim događajima. Ovako Norin krajnji cilj nije bio ni bitan i ispada da opet nije uspjela pobjeći od činjenice da je samo lutka, kao da se nije uspjela izboriti za sebe i kao da su muškarac i njegova sila opet pobijedili.

Posljednja predstava koju smo gledali u kazalištu bila je jedna antidrama. Antidrame se pojavljuju nakon 2. svjetskog rata. Nastale su u jednom pokušaju opiranja tradiciji, ali i kao želja da se ukaže na nemogućnost komunikacije, na absurd života, rata, i onoga u što se svijet pretvorio. Naime, za razliku od običnih drama, antidrame nemaju klasičan dijalog, dramski sukob niti razrađene likove. Najpoznatijom antidramom može se smatrati Beckettova drama „U iščekivanju Godota“. Mi smo u kazalištu gledali Ionescoevu dramu „Stolice“. U ovoj antidrami likovi razgovaraju o naizgled nebitnim i nepovezanim stvarima. Konstantno se događaju stvari koje se teško mogu objasniti, npr. likovi ulaze, ali nisu prikazani i ne znamo postoje li zapravo, iako se dvoje glavnih glumaca ponaša kao da su s njima i iznose im stolice na kojima oni navodno sjede. Likovi nešto čekaju, ne znaju što ni koga, ne znamo o čemu zapravo razgovaraju i što se događa. Kako smo u školi razgovarali o tome što su antidrame, bili smo pripremljeni na ovo iskustvo, no, bez te pripreme, bilo bi puno absurdnije. U svakom slučaju cijelo iskustvo bilo je absurdno i urnebesno, pogotovo dio u kojemu se pojavi „govornik“, a koji zapravo nije u stanju pričati. Sve u svemu, naše putovanje kroz stoljeća kazališta i kroz Kazalište Marina Držića ostat će nam lijepa srednjoškolska uspomena.

U sklopu Dubrovnik film festivala u listopadu su se gledali filmovi. Najveću pažnju izazvao je film „Trust“ Muškog učeničkog doma, u kojem su glumili naši učenici - Matija Levanat i Alen Vranković, kao i drugi koji su ostvarili manje uloge.

Početkom listopada 2022. naši nautičari, 3. Na i 3. Nb razredi, u pratnji svojih razrednika Ivane Jadrov i Jerka Strgara, bili su na stručnom izletu u Bariju. Krenuli su u petak navečer, Jadrolinijinim trajektom, kako bi u Bariju bili u subotu ujutro. Stigavši, posjetili su nekoliko znamenitosti poput bazilike svetog Nikole, kao i tvrđavu u blizini luke. Kroz dan su imali i dosta slobodnog vremena, no zato su, s obzirom na to da se radilo o stručnom izletu, obje noći putovanja išli na most i pratili plovidbu. U grupama su držali gvardiju. Kroz sve te aktivnosti još bolje su se upoznali s poslom pomorskog nautičara koji ih jednog dana čeka.

Kraljica mora

Naša praksa na školskom brodu Kraljica mora započela je 26. rujna 2022. To je bilo veoma zabavno iskustvo iz kojeg smo puno toga naučili. Sudjelovali su maturanti nautičkog i brodostrojarskog smjera. Brod nas je čekao u Gružu gdje smo se okupili u jutarnjima satima. Upoznali smo se s posadom te su nam dodijeljene kabine u kojima ćemo provesti iduće tri noći.

Isplovili smo u 9 sati te pritom pomagali s odvezivanjem i skladištenjem konopa. Kroz prvi dan upoznavali smo se s dužnostima i pravilima na brodu. Svakog jutra oglašavao se alarm koji bi najavio početak radnog dana. Jedna od zanimljivijih i poučnijih dužnosti bila je držanje straže. Dvoje po dvoje držali bismo stražu dva sata uz provjeru kapetana, kormilara te profesora. Stražu smo držali dva puta dnevno, po noći i po danu. Zapisivali smo tko ulazi i izlazi s broda, provjeravali uređaje na brodu te radili ostale poslove po potrebi. Izmjenjivali smo se i pomagali u kuhinji tijekom spremanja obroka. Hrana na brodu bila je odlična. Imali smo stvarno talentiranog i zabavnog kuhara. Naučili smo se brzo oblačiti, skakati s broda u termozaštitnim odjelima i koristiti pumpu za gašenje požara. Također smo naučili što učiniti ako vidimo čovjeka u moru i kako se usidriti. Prošli smo još puno korisnih vježbi. Imali smo dovoljno vremena za druženje na brodu kao i vani u luci Slano u kojoj smo bili vezani. Bilo je stvarno zabavno i potpuno drugačije iskustvo koje ćemo još dugo pamtitи.

Karla Lopin, 4. Na i Kristina Hanzijer 4. Na

Ekskurzija

Našu ekskurziju započeli smo rano ujutro s Autobusnog kolodvora u Dubrovniku. Autobus, iako pun, nije nam bio tijesan. Prošli smo kroz Crnu Goru pa ušli u Albaniju. Prva destinacija bio nam je glavni grad Albanije - Tirana. Tamo je već čekao vodič koji nas je poveo po gradu, govorio nam o povijesti države te o političkom režimu koji je doveo do izolacije u kojoj je Albanija ostala sve do njegovog pada krajem 20. stoljeća. Nakon lekcije iz povijesti, dobili smo sat vremena za samostalno razgledanje Tirane, a zatim smo se uputili prema Makedoniji. U gradu Ohridu noćili smo u hotelu, a prije noćenja imali prvi večernji izlazak. Uz naše profesore, dobro smo se proveli. Ujutro rano krenuli smo prema Grčkoj u koju smo stigli kasno navečer. Umorni, odmah smo pošli spavati.

Naše prvo razgledavanje bio je samostan Meteora, veliki pravoslavni samostan koji se nalazi na visokim kamenim liticama. Nakon obilaska, dugom vožnjom nazad, vratili smo se do grada gdje smo imali organiziranu večeru te poslije toga slobodno vrijeme za obilazak grada.

Sutradan su nas vodiči odveli do svetišta Delfi, obišli smo stare ruševine i penjali se po brdu. Naučili smo da je to prije bio centar grčkog vjerovanja, a izgrađeno je u čast boga Apolona.

Nakon razgledavanja ukrcali smo se na trajekt i krenuli prema otoku Zakintosu. Zakintos je poznat po ulici punoj noćnih klubova i barova gdje smo izlazili s profesorima dvije noći za vrijeme našeg boravka na otoku.

Drugog dana na Zakintosu kupali smo se na poznatoj Shipwreck plaži na kojoj se nalazi nasukani brod koji je ilegalno prevozio cigarete za Tursku. Na plaži nema nikakvih građevina, a karakterizira je svijetlo plavo more i sitni pijesak.

Povratkom na kopno uslijedila je duga vožnja prilikom koje smo uz put stajali kako bismo razgledali grobnice i spomenike. Imali smo priliku biti u amfiteatru gdje nam je vodič objasnio kako se, zbog specifične izgradnje, zvuk mogao dobro čuti od pozornice do visokih tribina.

Nastavili smo put prema glavnom gradu Grčke. Atena nam se činila ogromna. Stigli smo do hotela i ostavili stvari. Profesori su se dogovorili da idemo u klub u kojem je bila turistička škola iz Dubrovnika koja je u isto vrijeme imala ekskurziju. Nakon burne noći, vratili smo se u hotel. Idući dan imali smo dovoljno vremena za samostalno obilaženje centra Atene, a kasnije smo se zajedno popeli do atenske akropole, najpoznatije znamenitosti čitave Grčke. Obišli smo sve stare

građevine, veliki atenski amfiteatar i konačno Partenon posvećen božici Ateni. To je zasigurno bilo iskustvo koje ćemo svi pamtitи. Tu večer, izmoreni od hodanja, vratili smo se u hotel i sutra ujutro krenuli prema aerodromu gdje nas je čekao direktni let do Dubrovnika. Nakon kratkog leta od samo četrdesetak minuta, sletjeli smo čime je naša ekskurzija završila.

Katarina Pecotić, 4. E i Vicko Šoletić, 4. E

Tragom Miha Pracata

Miho Pracat (1522. - 1607.) bio je bogati pomorac s otoka Lopuda koji je svoje bogatstvo ostavio Dubrovačkoj Republici.

Bio je moćan brodovlasnik i vješt trgovac. Marljinim radom i pametnim ulaganjem postao je ugledna ličnost u europskim razmjerima. Bistar, ali siromašan otočanin postaje bogat čovjek, milijunaš svoga doba. Ono što nas treba zadiriti i od čega svi možemo učiti, svoje je bogatstvo i za života, a i nakon smrti, namijenio, u društveno korisne svrhe. Dio je bogatstva oporučno namijenio u humanitarne svrhe, posebno za otkup robova, zarobljenih sunarodnjaka, a izdašno je darovao i Republiku. Dva puta se ženio, nije imao djece, a druga mu je supruga Vica bila izvrsna poslovna suradnica. Svoje bogatstvo nakon smrti ostavio je supruzi, ali samo pod uvjetom da se ne preuda za drugog muškarca. Nakon njezine smrti, sve je njihovo bogatstvo imalo ostati Dubrovačkoj Republici. Miho Pracat bio je jedini pučanin kojemu je Dubrovačka Republika podigla spomenik, i to u atriju Kneževa dvora.

Naš se projekt zvao Tragom Miha Pracata i njime smo se uključili u obilježavanje 500. obljetnice njegova rođenja. Projekt su osmislili naši profesori Mariela Marković, Maro Bošnjak i Miro Boroje, zajedno s djelatnicima Knjižnica Grada Dubrovnika, Dubrovačkih muzeja i Arhiva Grada Dubrovnika. Zamislili su da se sa životom i radom Miha Pracata upoznamo kroz igru po različitim mjestima na kojima smo dobili neki zadatak i učili o ovom važnom pomorcu.

Bili smo podijeljeni u tri grupe po 8 ili 9 učenika, i u svakoj grupi bio je jedan od profesora. Lokacije na kojima su nas čekali zadaci bile su: Pomorski muzej, Knežev dvor, Ulica Miha Pracata, Arhiv u Sponzi i Arsenal u Staroj gradskoj luci. U Pomorskom muzeju slušali smo o vrstama brodova u 16. st. i vidjeli smo njihove replike. Slušali smo i o tome kako je Miho Pracat pridonio njihovom razvitku, kako je živio i koji su bili njegovi brodovi. Na kraju smo riješili kviz i osmosmjerku koju su nam pripremili djelatnici muzeja i profesori.

U Kneževom dvoru slušali smo dalje o njegovu životu i o spomeniku, kad je podignut i tko ga je napravio. Osim kviza koji smo riješili, imali smo i zadatak recitirati po jednu kiticu iz pjesme o Mihu Pracatu.

U Ulici Miha Pracata u kojoj je i sam živio, čuli

smo tri legende o njegovom životu. Najpoznatija je legenda o gušterici koja se stalno i uporno dizala, iako je padala i činilo se da će odustati. Ta ga je njezina upornost podsjetila da nikad ne treba odustati, iako je bio tužan i razočaran nakon dva velika brodoloma. Legendu o gušterici i Mihu Pracatu koji je gleda i njome se ohrabruje, morali smo odglumiti, to je bilo jako zabavno.

U Portu nam je profesor Boroje pričao o pomorstvu za vrijeme Dubrovačke Republike, a onda smo igrali staru, tradicionalnu igru Ćize-blize. Na kraju smo pošli u Dubrovački arhiv u Sponzi gdje smo mogli vidjeti originalne primjerke oporuke Miha Pracata i pročitati neke njezine dijelove. Još smo jednom čuli važne podatke o tome koliko je mnogo novaca Miho Pracat ostavio u dobrotvorne svrhe i Dubrovačkoj Republici i uvjerili smo se zašto je ovaj pomorac bio tako značajna ličnost. Ovo je bilo jako zanimljivo i poučno iskustvo i veselimo se drugom dijelu projekta kad ćemo s profesorima ići na Lopud gdje ćemo nastaviti tražiti tragove Miha Pracata.

Ivan Kristović, 1. Nb

Posjet Atlantskoj plovidbi

Za nas maturante nautičkog i brodostrojarskog usmjerenja organiziran je posjet Atlantskoj plovidbi kako bismo iz prve ruke dobili odgovore na brojna pitanja koja zanimaju buduće pomorce.

Nakon jutarnje smjene, zajedno s nekim od naših profesora nautičke grupe predmeta, zaputili smo se prema zgradi ove dubrovačke brodarske kompanije koja ima dugogodišnju tradiciju. U lijepo uređenoj kongresnoj sali pogledali smo prezentaciju o kompaniji i brodovima Atlantske plovidbe. Poslušali smo zanimljivo predavanje vezano za kadeturu. Saznali smo kako im nedostaje pomoraca, a osobito kadeta. Zbog te činjenice Atlantska ukrcava sve viša Filipinaca i Ukrajinaca.

Imali smo prigodu postavljati pitanja i saznati sve što nas zanima vezano za mogućnost kadeture, zaposlenja i uvjeta rada.

Kraće izlaganje održao je zapovjednik Antonije Milošević, svojevremeno učenik naše škole. Govorio nam je o životu pomoraca koji nije uvijek lagan.

Čuli smo puno zanimljivosti, a naš posjet završio je prigodnim domjenkom. Pošli smo kućama puni lijepih dojmova i korisnih informacija koje ćemo zasigurno razmotriti pri nastavku našeg pomorskog puta na čijem smo sada početku.

Bruno Bencek, 4. Bs

„Give me your hand for peace“

Kao rezultat radionice koja je osmišljena u sklopu Erasmus projekta „Learning is a journey“ moj razred, 4.R, snimio je kratki film naslova „Give me your hand for peace“. Mentorice su nam bile profesorice Marina Serdarević i Linda Jurkić.

Snimanje filma odvijalo se kroz period od nekoliko tjedana. Svaki od nas učenika imao je neku ulogu u njemu. Dotakli smo se raznih tema kao što su rat, mir i sloboda te njihov značaj u današnjem svijetu. Prisjetili smo se činjenice da je stari Dubrovnik još davno zabranio ropstvo i trgovinu robljem na svojem teritoriju. Neki od nas imali su priliku intervjuirati jednu ženu koja je zbog ratnih zbivanja u Ukrajini morala pobjeći, a utočište je našla kod nas. Opisavši svoja iskustva i izazove s kojima se susrela, dala je veliki doprinos ovome projektu.

Tomislav Cvjetović 4.R

Posjet pročistaču vode

Za stanovnike Dubrovnika, ne tako davno, svaka malo jača kiša donosila je probleme s pitkom vodom. U dubrovačkim medijima stanovništvo bi se obavještavalo kako voda ponovno nije za piće. Tada bi u butigama zavladala prava pomama za flaširanom vodom. Na sreću, izgradnjom i puštanjem u rad pročistača vode ovim je nevoljama došao kraj.

Ovaj tako nam važan pročistač, posjetio je moj 4. Bs razred zajedno s profesorom Nikom Šaljom.

Uz pratnju dvaju zaposlenika razgledali smo brojne uređaje i prostorije. Bili smo oduševljeni novom tehnikom i postrojenjem kojeg smo vidjeli. Sustav radi 24 sata dnevno. Radi se u tri smjene.

U tom procesu iz Omble se uzima voda koja se onda čisti i filtrira. Nakon određenog broja isfiltriranih kubika, filteri dobivaju nalog za samopranje. Voda se dezinficira plinskim klorom pri čemu se pazi da se stavi minimalna količina kako voda ne bi bila previše klorirana, ali ipak dovoljno za zaštitu.

U glavnoj kontrolnoj sobi prate se svi parametri uređaja. Postrojenje ima vlastiti laboratorij koji služi kako bi se voda mogla redovito uzorkovati. Utvrđuje se ima li u njoj bakterija, kolika je količina klora i ostali parametri.

Pročistač u Komolcu ispunio je u potpunosti svoju svrhu na zadovoljstvo stanovnika Dubrovnika koji se više ne trebaju brinuti hoće li se zbog kiše onečistiti voda.

Maro Mojaš, 4.Bs

Learning rich history on a not-so-great day

So, our English teacher Mrs. Šoletić one day asked us if we would like to go on a trip to the Old Town. At first, everybody said they would go, but when the day came only a couple of us showed up, the reason being that it was really an awful rainy day. I decided to go because I am interested in my town's history and didn't regret it!

We first met in front of the Old Town, where the tour guide Vesna started talking about our maritime history. I was fascinated with all her knowledge, learning about how the world worked back then, and that a small city Dubrovnik had so much impact on trading. Then we went into the Old City where we visited and learned about a few places and famous people that used to live there, like the old pharmacy, Držić's place, and many other interesting places inside the Old Town walls.

The most interesting part for me was our maritime history. I really loved learning about how great Dubrovnik's galleons were at that time. They were so ahead of others that even the famous writer Shakespeare wrote about seeing them for the first time!

All in all, it was a good experience, we also got a nice grade from our English teacher for attending! The tour guide really did a great job, I would recommend the tour to anyone who likes history. Even if you know it, go! You never know if you will learn something new, and one more recommendation, try to go when it's not raining!

Tomislav Matić 4. R

Terenska nastava i izlet u Split

U ponedjeljak 5. prosinca 2022. godine u ranim jutarnjim satima zajedno sa svojim razredom i razredom računalnih tehničara uputio sam se na izlet u Split. Razrednice su sjajno održavale red u autobusu te su pazile na nas kroz Split. Cilj terenske nastave bio je obići Fakultet elektrotehnike, Dioklecijanovu palaču te se zbližiti sa školskim kolegama.

U drugom autobusu nalazila su se dva razreda nautike koji su, za razliku od nas, posjetili i brodogradilište. Atmosfera u autobusu bila je sjajna. Većinu vremena smo samo pjevali i zabavljali se. Stigavši u Split, odmah smo krenuli na fakultet gdje smo podijeljeni u tri grupe. Svaka je grupa dobila svoga vodiča koji ih je proveo kroz tu ustanovu. Vidio sam mnogo zanimljivih stvari, no ništa me nije dovoljno privukla da taj fakultet poželim upisati. Najzanimljivija mi je bila prostorija u kojoj se izrađuju motori i formule za utrke. Nakon obilaska, dobili smo pauzu kako bismo se odmorili te spremili za novi obilazak. Na rivi nas je dočekala vodička koja nam je pokazala Dioklecijanovu palaču.

Obilazak je bio poprilično zanimljiv, no svi su iščekivali nadolazeću utakmicu. Napokon smo stigli u kafić kada je počela utakmica Hrvatske protiv Japana. Atmosfera u kafiću bila je mirna što mi se nije svidjelo pa sam s nekoliko učenika otišao na Prokurative gdje sam pogledao drugo poluvrijeme i penale. Hrvatska je u toj utakmici pobijedila te smo svi skakali i veselili se. Ubrzo smo se ukrcali u autobus. Atmosfera je ovoga puta bila još bolja zbog pobjede Hrvatske nad Japanom. Nakon napornog dana, autobus nas je iskrcao na Pošti Lapad gdje smo se svi razišli i otišli svojim kućama.

Petar Prokurica, 1.E

Posjet kotlovnici hotela Dubrovnik Palace

Kako bi učenici uživo vidjeli ono o čemu uče, posjetili smo tehničku službu Hotela Dubrovnik Palace. Obišli smo centralnu upravljačku sobu, kotlovcu kao i praonicu rublja. Upoznali smo se sa sustavima hlađenja, grijanja, načinom upravljanja i automatizacije ovih sustava kao i sa sustavima za uštedu energije i korištenje otpadne topline za zagrijavanje tople potrošne vode. Učenici su stekli osnovna znanja, iskustva i upoznali se, „iz prve ruke“, sa sustavima koji ih očekuju u sličnim postrojenjima na brodu, u nekom drugom objektu ili proizvodnom pogonu. Zahvaljujemo svim djelatnicima tehničke službe hotela na čelu s gospodinom Ivicom Prkačinom, također, bivšim učenikom naše škole.

Niko Šalja, prof., Stjepan Benić, 4. Bs

Natjecanje - Crveni križ

Na natjecanju Crvenog križa i prve pomoći sudjelovao sam zajedno s Edijem Burinom, Baldom Butirićem i Igorom Mišićem. Pripremala nas je prof. Dalija Milić Kralj. Također je s nama trebao sudjelovati i Matej Njirić koji nažalost, zbog bolesti, taj dan nije uspio doći. Natjecanje se sastojalo od dva dijela: pismeni dio iz poznавanja nastanka i razvoja Crvenog križa te praktični dio u kojem je trebalo primijeniti prvu pomoć na izmišljenom scenariju nesreće. Čak i s članom ekipe manje postigli smo solidan rezultat i ostali peti od sedam ekipa. Samo natjecanje bilo je jako dobro organizirano. Sudci su bili vrlo simpatični, a osnovnoškolci su nevjerojatno dobro odglumili svoje uloge ozlijedjenih osoba.

Patrik Kralj, 4. E

PREDAVANJE O SPRJEČAVANJU ONEČIŠĆENJA OKOLIŠA S BRODOVA

Učenici 1. Na i 1.Nb razreda slušali su vrlo zanimljivo predavanje o mjerama sprječavanja onečišćenja okoliša s brodova.

Profesori s Pomorskog odjela Sveučilišta u Dubrovniku - Srđan Vujičić, Nermin Hasanspahić, Maro Jelić i Miho Kristić govorili su o mjerama kojima se želi povećati svjesnost o važnosti održivog pomorskog prometa koji bi se trebao održavati uz brigu za zaštitu okoliša. Svatko od nas ima i svoju vlastitu ulogu u ublažavanju negativnog utjecaja čovjeka na okoliš. Učenici su kroz ovo predavanje imali priliku još bolje to osvijestiti.

MISLI NA SEBE – ČITAJ!

U okviru Mjeseca hrvatske knjige koji je posvećen mladima i čiji je moto "Misli na sebe-čitaj!", dr.sc. Anita Peti-Stantić s Odsjeka južnoslavenskih jezika Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održala je predavanje i radionicu za srednjoškolce "Čitanjem do (spo)razumijevanja" u četvrtak, 3. studenoga 2022., u Čitaonici Narodne knjižnice Grad.

Olja Savičević Ivančević-Adio kauboju

Napokon suvremenii tekstu. Roman **Adio kauboju** obrađuje teme koje su nam poznate, bliske i o kojima smo već čitali. Riječ je o romanu koji prikazuje primitivnu i zaostalu sredinu koja ne može i ne zna prihvati drugačije. Ruzinava se vraća u svoje rodno mjesto, vraća se kako bi otkrila tajnu smrti brata Danijela i pronašla mir. Uspijeva li?

Radnja romana odvija se 200X., mjesto radnje je Staro Naselje, a u njemu ćemo prepoznati brojna mjesta diljem Hrvatske. To je mjesto netolerancije prema drugačijim, mjesto netolerancije prema drugim nacionalnostima, prema bolesnima, prema ljudima drugačijeg pogleda na svijet. Iz ovakve sredine spisateljica na poseban način otvara lepezu likova, njihovih međusobnih odnosa i isprepletenih sudbina. Prvenstveno je riječ o obitelji Ruzinave, kojoj su ostali samo ženski članovi, majka Ma i dvije sestre koje žive život nakon smrti svojih bližnjih. Prvo ih je napustio muž i otac, potom brat i sin.

Čitajući roman otvaraju nam se brojne asocijacije, u trenu pomišljamo na brojne likove i sudbine koje smo već upoznali. Roman započinje povratkom, ali ne povratkom Filipa Latinovicza, već povratkom Dade, Ruzinave. Oboje žele otkriti tajnu, žele pronaći sebe i mir. U romanu se otvara tema smrti, odnosa prema smrti te u jednom trenutku pomišljamo na Mersaulta koji nije plakao na majčinom sprovodu i zato je osuđen. Njegovu sudbinu povezujemo s usputno spomenutim grafitom „Stranče, ovdje te zakon ne štiti.“

Nadalje, Olja Savičević Ivančević i Franz Kafka imaju puno toga zajedničkog, oboje obrađuju temu izdvojenog i neprihvaćenog mladića koji je drugačiji od drugih. I zato je kriv. Osuđen na samoću, depresiju i na kraju smrt. Pozadina onog što čitamo između redaka privlači nas više nego sama tema smrti neprihvaćenog pojedinca.

Je li ovo dovoljan razlog da pročitate knjigu? Roman je pisan u prvom licu te će tako još uvjerljivije djelovati na vas. Moći ćete zamisliti Dadu, zvanu Ruzinava zbog svoje crvene kose koja se vraća u svoje rodno mjesto. Ruzinavu muči smrt brata Danijela, ali razmišljajući o tome ona neprestano slaže kockice. Piše o obitelji. S jedne strane depresivan život majke, s druge strane prikazuje sebe i svoj doživljaj života, muškaraca, seksa i ljubavi. Pišući o sestri, piše i o bratu, njegovom karakteru, druženju s veterinarom Her Profesorom, druženju s bandom koja ga je na kraju odbacila i dokrajčila. Nijedan lik nije slučajan, svaki lik se pojavljuje u određenom trenutku i s važnom ulogom koju polako otkrivamo. Tako, na primjer, na samom početku, uvodi lik Marije Čarije kao nestabilne osobu, a koja nam kroz roman sve više i više otkriva. Događaji nisu povezani kronološki, uzročno-posljedičnim vezama, čitatelj zadržišće sam slaže kockice. Ispreplićući prošlost, sadašnjost i budućnost spisateljica prikazuje život mještana i život obitelji. Prikazuje odrastanje i život same Ruzinave, njezine sestre i brata. Njihovo djetinjstvo obilježila je igra kauboja i Indijanaca, igra koja je prerasla u takav život.

Svi smo ponekad Mersault i Gregor Samsa

Roman „Stranac“ Alberta Camusa i pripovijetka „Preobrazba“ Franza Kafke dva su književna klasika 20. stoljeća koji su ostavili trag u svijetu književnosti, ali s kojima se i današnji čovjek može lako poistovjetiti. Oba se romana bave temama poput egzistencijalne krize, otuđenja, besmisla i izolacije koje su i danas, možda više nego ikad, relevantne.

Glavni likovi ovih romana Mersault i Gregor Samsa, svaki na svoj način, potpuno su otuđeni od svoje okoline. Mersault je mladić koji je potpuni stranac u društvu u kojem živi, on je potpuno ravnodušan i bezosjećajan čovjek koji ne pronalazi smisao ni u čemu u svom životu. On je brutalno iskren i u istini koju govori vidi jedini smisao života. Društvo ga osuđuje jer ga se boji, ljudi se boje nepoznatoga, nekoga tko se nije spremam prilagoditi.

S druge strane, Gregor Samsa trgovački je putnik koji se jednog jutra budi u tijelu kukca. Samsa se našao zarobljen u takozvanom „Kafkinom svijetu“, potpuno absurdnoj, nerealnoj i bezizlaznoj situaciji zbog koje mu se cijeli život mijenja, zbog koje se mijenjaju i svi oko njega. Obojica se osjećaju kao stranci u vlastitom životu izolirani od društva. Iako su se likovi razlikovali po karakteristikama, prošli su kroz istu duboku kriju identiteta i osjećaja besmisla u svom životu. Mersault se borio s društvenim normama i uvjerenjima, dok se Gregor borio sa svojim novim fizičkim izgledom koji mu ograničava sposobnost da živi normalnim životom. Oni nisu bili u stanju pronaći svoje mjesto u društvu te su bili uskraćeni za ljubav i podršku okoline.

Oba djela otvaraju niz pitanja o smislu naših života. Koji je smisao života ako ćemo svejedno umrijeti? Kako pronaći smisao dok poput Sizifa stalno guramo kamen na vrh brda i znamo da će se otkotrljati nazad? Kako pronaći smisao života kad nam se život naglo promijeni, kad izgubimo posao, voljenu osobu, zdravlje, kad doživimo neuspjeh i osudu okoline?

Danas se više nego ikad razgovara o mentalnim problemima, bespomoćnosti, depresiji i tjeskobi, o pokušajima da se uklopimo i neuspjesima jer se osjećamo otuđeni. Postavlja se pitanje kako znati kad treba potražiti pomoć? Camus i Kafka postavljaju pitanja koja su očito univerzalna i koja s vremenom ne stare, zato i jesu klasici svjetske književnosti.

Tomislav Matić, 4.R

Strojarski računalni tehničari u Učeničkom domu Dubrovnik - stvaranje novih prijateljstava

ustanova. Učenici su na kraju dogovorili budući susret na turniru društvenih igara.

U listopadu 2022. učenici 3. R razreda sa svojom razrednicom Dalijom Milić Kralj posjetili su Učenički dom Dubrovnik. Na početku su se upoznavali s djevojkama kroz radionicu, a nakon zajedničke večere igrali su društvene igre i slušali glazbu. Ravnateljica Učeničkog doma i razrednica 3. R razreda inicirale su početni susret kako bi se obilježila Europska godina mladih i nastavila suradnja dviju

nađu u opasnosti na moru. Na kraju radionice zajedno su proučavali vrste vjetrova i ružu vjetrova.

Nacionalna kampanja *Hrvatska volontira* provodi se od 2011., najčešće u svibnju, a cilj joj je promovirati značaj i dobrobiti volontiranja za razvoj društva. Prošlogodišnja kampanja bila je posvećena Europskoj godini mladih pa je naglasak stavljen na potencijale i snagu sustavnijeg angažmana mladih u društvenim izazovima. Naši učenici i nastavnici u kampanji već tradicionalno sudjeluju od 2018. godine.

Karlo Deranja, 3.R

Nacionalna kampanja *Hrvatska volontira*

U sklopu manifestacije *Hrvatska volontira* 2022. učenici Pasko Prnjat Barbier, Marin Šaltić, Karla Lopin i Kristijan Šabić, budući pomorski nautičari, održali su radionicu mornarskih vještina učenicima petog razreda Osnovne škole Montovjerna.

Na radionici su uvježbavali različite vrste vezivanja mornarskih čvorova, njihovu svrhu i primjenu u svakodnevnom životu. Naučili su ih kako koristiti prsluk za spašavanje i kako se ponašati kada se

Rezultati natjecanja

Na Županijskom natjecanju iz Engleskog jezika koje se održalo u Blatu na Korčuli ostvareni su sjajni rezultati: Andrej Hrćan osvojio je prvo, a Antonio Nikolac drugo mjesto u kategoriji drugih razreda. Katarina Pecotić i Patrik Kralj dijele drugo mjesto u kategoriji četvrtih razreda. Čestitamo učenicima i mentoricama, profesoricama Ajli Hadžić i Lukreciji Prceli.

Također, čestitamo našim profesoricama Engleskog jezika jer je naša škola u Dubrovačko-neretvanskoj županiji najbolje prošla na državnoj maturi iz Engleskog jezika s prosjekom 4.35. Bravo!

Čestitamo našem učeniku Andreju Hrćanu koji je u Vinkovcima postigao odlično 5. mjesto u državi iz Engleskog jezika!

Učenici Niko Lučić i Dario Regoja sudjelovali su na Međužupanijskoj smotri radova iz biosigurnosti i biozaštite. Tema njihovog rada bila je Antimikrobnna sredstva iz prirode. Učenici su sa svojom mentoricom, profesoricom Lindom Jurkić, bili u Imotskom gdje su uspješno izložili rad. Čestitamo!

Na Županijskom natjecanju iz Vjeronauka naši su učenici osvojili 3. mjesto. Bravo za učenike 3. R razreda Davida Bubicu, Danijela Keva, Mateja Marića, Maroja Musladina i mentoricu, profesoricu Marinu Serdarević.

Na Županijskom natjecanju iz Fizike naš je učenik Matija Luetić iz 1.E osvojio 2. mjesto. Čestitamo Matiji i mentorici, profesorici Mares Golubović.

Na Međužupanijskom natjecanju WorldSkills Croatia u Splitu sudjelovao sam s Marojem Musladinom u ožujku 2023. godine. WorldSkills je natjecanje na kojemu mogu sudjelovati učenici raznih struka, kao što su elektrotehnika, geodezija, računalstvo... Natjecali smo se u kategoriji robotika u kojoj se pomoću robota rješavaju razni zadatci kao što su hvatanje lopti i praćenje crte. Iako je izrada i programiranje robota najvažniji dio natjecanja, bodove donosi tehnička dokumentacija koju je potrebno sastaviti, kao i urednost radnog mjesta i razgovor sa sudcima.

Usprkos tomu što smo naizgled imali najjednostavnijeg robota, uspjeli smo najbolje obaviti oba zadatka. Osvojenim prvim mjestom osigurali smo si nastup na Državnom natjecanju sredinom petog mjeseca u Zagrebu.

Patrik Kralj 4.E

ŠKOLSKI SPORTSKI KLUB

Čestitamo našim učenicima i mentorima, profesorima Martinu Sentiću i Amиру Bavčiću, na izvrsnim rezultatima koje su postigli na natjecanjima u ovoj školskoj godini! Bravo!

Naši učenici bili su najbolji na Županijskom natjecanju iz atletike te su sudjelovali na Državnom natjecanju u Istri. Sudjelovali su: Baldo Butrić, Noa Antolović, Patrik Kralj, Marin Krešić, Maro Pavić, Roko Sindik, Jakov Cvjetković, Lovro, Ivan Pavao Bulić.

Osvojeno drugo mjesto na Županijskom natjecanju iz plivanja! Za našu školu plivali su: Marko Tević, Dominik Lončarić, Ivuša Burđelez, Stjepan Brajlović i Mario Soko.

Osvojili smo prvo mjesto na Županijskom natjecanju u badmintonu i izborili plasman na Državno natjecanje na kojem smo postigli 5. mjesto. Za našu školu nastupili su: Marino Matijaš, Maroje Musladin, Patrik Konjuh i Niko Šumić.

Bili smo prvi u županiji i sudjelovali smo na Državnom natjecanju iz futsala! Igrali su: Karlo Giljušić, Marko Đanović, Marin Krešić, Matej Kristović, Josip Noković, Roko Mikulandra, Ivan Čuić, Orsat Brautvić, Dominik Prkačin, Bruno Trojić.

Čestitamo našim mladićima na osvojenom 2. mjestu na Županijskom natjecanju iz stolnog tenisa. Andrej i Juraj Hrćan, Marijo Dimnić, Lovro Konsuo.

Naši odbojkaši na Državnom u Poreču! Nastupili su: Hrvoje Hladilo, Domagoj Prkačin, Ivan Pavao Bulić, Noa Antolović, Domagoj Bjelopera, Matej Marić, Marin Šaltić, Dario Regonja, Dominik Zglav, Marko Šimunović, Antun Curić, Marko Pavlović.

Marin Šaltić, Maro Dubelj, Džan Suljević i Kristian Ramljak osvojili su 2. mjesto na Županijskom natjecanju srednjih škola u šahu!

SLIKE S MATURALNE ZABAVE

